

Beszélgetés Dr. Rózsás Attila Fleischmann díjas agrármérnökkel a jelenről, és a jövőről

Készítettem egy rövid összefoglalást az Ön szakmai útjáról, amelynek a fő állomásai szerintem a következők voltak:

Ön 33 éves korában lett a KSZE Növénytermelési Rendszer igazgató helyettese.

39 éves korában már az Országos Vetőmag Termeltető és Értékesítő Vállalat vezérigazgatója.

Egy évvel később alapítója és vezérigazgatója a Vetőmag Kereskedőház Rt.-nek.

Ebben a vállalatban az Igazgatóság Elnöke.

13 évig a Budapesti Agrárkamara elnöke.

Ennyi ideig ebben a kamarában elnök nem volt.

10 évig a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Orosz-magyar tagozatának alelnöke.

25 évig a magyar Növénynevelők Egyesülete Felügyelő Bizottsága Elnöke.

A Fleischmann díjat 3 évvel ezelőtt vehette át.

Utoljára a díj átvétele után beszélgettünk a szakmáról, és a szakmánkat érintő sok egyéb kérdéssel is.

A szakmai életpályája változatos, színes, egyedi, és hosszú volt, amely közel 45 évig tartott.

Eltelt három év.

Ön szerint történt valami?

A felsorolás teljesen igaz, mert a felsorolt tisztségek addig tartottak, amit Ön megemlégett.

Csak annyit tennék hozzá, hogy az egyéni karrieremmel elégedett vagyok, mert minden tisztségemet kitöltöttem, sőt több tisztségemben újra választottak, és a mandátumom határidejének lejárta előtt, soha nem hívtak vissza.

Általában a mandátumom végén lemondtam, vagy nem indultam újra.

Támadások akkor értek, amikor a tisztségem kettő, vagy három kormány idejére szólt.

Mindig akadt valaki, akinek a tisztség tetszett volna, de megszerezni nem tudta.

Kérdésére a válaszom a következő:

Számomra már egyértelmű, hogy a világban jelentős átalakulások, és változások indultak el, amelyek befejezéséhez még idő kell.

Hogy mennyi, azt nem tudom.

Véleményem szerint az is látható, hogy nagyon sok változás esetében már visszafordíthatatlan a folyamat.

Az Európában élő emberek számára fontos kérdés, hogy az Európai Unió és annak Bizottsága ebből a változásból mit érzékel, mit értett meg, és milyen reakciókat tud kidolgozni a változásokhoz történő alkalmazkodásra.

Én úgy látom, hogy ma ez a közel ötszázmillió embert magába foglaló közösség vezetése, nem csak késésben van, de kifejezetten rossz reakciókat, válaszokat alakított ki ideáig, pld. a migrációban, a szankciók kidolgozásában, és bevezetésében, és az orosz-ukrán háborúra való reagálásban is.

Az EU szankcióval kapcsolatos döntései számomra azt jelentik, hogy a politikai alrendszer szeretne egyértelműen felülkerekedni a gazdasági alrendszer felett. Minden döntésnek gazdasági következménye van, és a meghozott döntések az EU gazdaságára egyértelműen rossz hatásúak, és visszaeséshez vezetnek. Ilyen például az engedélyezett Ukrán gabona import is.

Egyértelműen látszik, hogy az Európai Unió Parlamentje, és Bizottsága a harmad, és negyed osztályba sorolt un. politikusok gyűjtőhelye. Politikai karriert egyik sem tudott a saját hazájában kiépíteni.

Ez számomra azért fontos eset, mert próbálom értelmezni a Magyarországgal kapcsolatban kialakított véleményt. A vállalati életben elképzelhetetlennek tartom, hogy az alkalmazottak megbüntetik, szankciókat állítanak fel a „tulajdonossal”, vagy a résztulajdonossal szemben.

Magyarország a 27 tagállamból egy –az én felfogásomba- az Európai Unió egyik „tulajdonosa”. Rendesen fizeti a tagdíjat, és tartja magát az Európai Unió alapokmányához. A tagi státus minden elemét teljesíti.

Én Magyarországon nem tudom elképzelni, hogy a jó pénzért fizetett alkalmazott sakkban tartaná a tulajdonost, és korlátokat állítanak vele szemben.

Az EU-ban pedig az van, hogy a bürokraták megbüntetik azt a tulajdonost, aki a bürokraták által képviselt világnézettel szembe mer menni.

Az én vállalat vezetői praxisomban még olyan eset nem volt, hogy az alkalmazott engem, mint tulajdonost bármiben korlátozott volna. Ez a magatartás számomra elfogadhatatlan.

A válaszból érthető a folyamatok indulása, és előrehaladása. Mit lát most Magyarországon?

Véleményem szerint a Magyar kormány egy nagyon határozott álláspontot képvisel, ami az Európai Unió alapokmányára épült.

A küzdelem azért nehéz, mert a politikai felfogásokban rendkívül eltérő álláspontok alakultak ki.

Számomra világos, hogy az Európai Unió álláspontja egy Európán kívüli külső hatásra (USA, Soros György) alakult ki.

A keresztény álláspont ezt a politikát nem tudja elfogadni.

Nem vagyok politológus, de azért látom az EU viselkedését, álláspontját, amit - a zömmel harmad, és negyedosztályú- mások befolyása alatt álló emberek alakíthatnak ki, sőt véleményüket EU álláspontként képviselhetnek.

A magyar ellenzék kozmopolita, nem politikusok, hanem idegen pénzért dolgozó ügynökök, akik a liberális kommunisták (magukat baloldali liberálisoknak hívják) érdekeit képviselik hazánkba.

Ők a vegytiszta hazaárulók.

Szerencsére nincsenek sokan, de nagyon igyekeznek, hogy megbízóiknak megfeleljenek. Szerintem még erre a feladatra is alkalmatlanok.

Szinte az egész világ figyeli az orosz-ukrán háborút, várja a fejleményeket, leginkább a békekötést.

Én Magyarországon agrárszakember véleményét nem ismerem, viszont Öntől azért megkérdezem, hogy mi az Ön véleménye erről a háborúról?

A véleményem az, hogy ez egy kiprovokált háború. Már egyértelműen látható, hogy ez a háború un. proxí háború formájában működik.

Az ilyen típusú háború az USA egyik kedvenc esete.

Az USA az ilyen háborúkban szívesen vállal fontos szerepet, elsősorban világnézeti alapon, és nagyon szeretné, ha a háborús cselekmény az USA területét elkerülné, mert a saját földjén senkivel nem kíván háborúzni.

Nagyon sok embernek az a véleménye, hogy Oroszország fegyverrel támadt a szuverén Ukrajnára.

Arról viszont nem beszél senki, hogy Oroszország miért támadta meg Ukrajnát.

Véleményem szerint Oroszország támadásának rendkívül komoly oka volt.

Ugyanis a NATO ígérete ellenére, szinte elrettentő fegyverzetet telepített Oroszország határa mellé, holott a NATO ígéretet tett, hogy ezt nem teszi meg.

Oroszország erejét, és bátorságát, félreértették, lebecsülték.

Sokan azt gondolták, hogy még ezt is meg lehet csinálni Oroszországgal.

Nagy tévedés volt.

Erről az esetről nekem egy német tábornok második világháború után tett megjegyzése jutott eszembe.

A tábornok azt mondta, hogy Oroszország soha nem olyan erős, illetve Oroszország nem olyan gyenge, mint amilyennek látszik.

Számomra ez a megjegyzés azt jelenti, hogy Oroszország kiismerhetetlen.

Oroszország a világ legnagyobb atomhatalma, és a világ legnagyobb kiterjedésű országa. Gazdasága ugyan csak 12. a világ rangsorban, de a katonai ereje háborús tapasztalata mindenkit felülmúl.

Véleményem szerint ezt a háborút Oroszország fogja megnyerni.

Hogy mikor? Azt nem tudom megmondani.

Valószínű, ez a háború 2024 novemberéig eltart.

Ugyanis akkor lesz az Egyesült Államokban az elnökválasztás.

Ez azért kiprovokált háború, mert egy ekkora hatalom határai mellé nem illik támadó, és védekező fegyvereket telepíteni, még a NATO-nak sem.

Azt is tudjuk, hogy a NATO legnagyobb „tulajdonosa”, az Amerikai Egyesült Államok.

A baloldaliság veszélyes a világra, mert sok kinövése van, amik káros az emberiségre pld. migráció, gender, LMBTQ, és a háborúpártiság.

Már hallani véleményeket Ukrajna újjáépítésére.

Egy pénzügyi érdekeltség az újjáépítés költségét 411 milliárd amerikai dollárban állapította meg.

Ez az összeg csak fele az USA hadügyminisztériuma éves költségvetésének.

Az USA hadügyminisztériumának 2023 évi költségvetését kb. 820 milliárd USA dollárban fogadta el az USA kongresszusa.

Látva az Ukraináról készült felvételeket, én azt állapítom meg, hogy az újjáépítéshez a 411 milliárd dollár kevés lesz.

Az újjáépítés lényegesen többre fog kerülni.

Ezzel kapcsolatban a kérdésem az, hogy ki szeretné, ki tervezi, és ki fogja újjáépíteni pld. Luhanszk, és Donyeck megyéket, és ezek újjáépítése szerepel-e a 411 milliárd dollár összegű újjáépítési tervzetben

Amikor beszélgetünk, mindig megkérdeztem, és mindig kikértem véleményét a Magyar Agrárkamarról.

Ezt most is megteszem.

A nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) az agrárium legnagyobb köztestülete.

A Magyar Kormány hozzájárulásával sajnos elfoglalta az a MAGOSZ, amely alapítása óta súlytalan az agrárközéletben.

Egy társadalmi szervezet súlyát véleményem szerint az jelzi, hogy mekkora nyilvántartott tagsággal rendelkezik.

Ez a MAGOSZ a tagságáról még sohasem adott tájékoztatást, valószínű azért, mert annyira jelentéktelen.

Hibának tartom, hogy a Magyar Kormány ezt a szervezetet ruházta fel az agrárium képviselővel.

Nemzeti Agrárgazdasági kamara ma olyan jogosultságokat kapott, amelyeket nem érdemel meg.

Rendkívül nehéz megérteni, és támogatni a Nemzeti Agrárkamarában kialakult tagsági viszonyt.

Ahogy az orvosi kamarában megszüntették a kötelező kamarai tagságot, úgy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarában is meg kell szüntetni a kötelező tagságot.

Egy olyan köztestület, amelyben a tisztújításokra a tagságnak csak 20-25 %-a megy el, az már tiltakozás a jelenlegi rendszer ellen.

A tagsági díj mellett még további ún. regisztrációs díjat is kell fizetni.

A két díjtétel együtt jelentős költség a vállalkozásoknak, mert ezért semmilyen ellenszolgáltatást nem kapnak.

A Nemzeti Agrárkamara személyzete pedig a MAGOSZ időkben leposzkult MAGOSZ alkalmazottak gyűjtőhelye lett jó pénzért.

Ez rajtam kívül több ezer (kényszer) kamarai tagnak elfogadhatatlan.

Ha valaki 25 évig tud egy testület vezetője lenni, azt már „teljesítménynek” is lehet nevezni.

Ebből a pozícióból egyértelműen látható az adott szervezet értéke, jelene, és jövője.

A Magyar Növénynemesítők Egyesületét az agrárszakmában dolgozók közül kevesen ismerik.

Mutassa be nekünk ezt a szervezetet röviden.

A Magyar Növénynemesítők Egyesületét az első elnök Balla professzor Úr kezdeményezésére közel 30 évvel ezelőtt alapították.

A jogállásából adódóan ez a szervezet elsősorban a növénynemesítéssel foglalkozó szakemberek érdekeit védő szervezet lenne.

Az éves költségvetése, 1,5-2 Millió Ft között szokott lenni, amelynek nagyobb része támogatás volt.

Hogy ebből a pénzből napjainkban mit lehet elérni, ennek a kérdésnek a megválaszolását a kedves Olvasóra bízom.

Az Egyesület legnagyobb értéke a közel 220 körüli tag, akik szakterületükön eredményesek, és megszállottak.

A Tagok együtt egy különleges, egyedi tudást képviselnek, amellyel új fajtákat, és kiemelkedő eseteket tudnak előállítani.

Az Egyesületnek 4 akadémikus tagja van, (Heszky László, Mesterházy Ákos, Bedő Zoltán, Veisz Ottó), és minimum 8 olyan tagja, aki az MTA doktori címmel rendelkezik.

Mivel én is tulajdonlok egy olyan vállalatot, ahol nemesítéssel is foglalkozunk (Szentesi-Mag Kft), ezért elfogultság nélkül ki merem jelenteni, hogy a növénynemesítés a jelen, és a jövő egyik legfontosabb tudomány ága.

A szakmai közbeszéd egyik uralkodó témája a klímaváltozás ügye.

Ezt a súlyosnak tűnő problémát többféleképpen lehet megoldani, de mindegyik megoldási változat nagyon sok pénzbe kerül.

Véleményem szerint a legolcsóbb megoldás a növénynemesítők kezében van.

A növénynemesítők már rendelkeznek azzal a tudással, amellyel olyan fajtákat állítanak elő, amelyek tudnak alkalmazkodni a jelentősen megváltozott éghajlati körülményhez is.

E miatt ki merem jelenteni, hogy a magyar növénynemesítés stratégiai szakterület.

Ezért a magyar kormánynek ezt a szakterületet kiemelt támogatásokkal kell segíteni.

Amivel a klímaváltozást meg lehetne szüntetni, azok közül a szakterületek közül a legolcsóbb, a növénynemesítéssel történő probléma megoldás.

A legnagyobb előnye az, hogy a növénynemesítés a legolcsóbb eljárás minden szóba jöhető megoldással szemben pld. öntözés, új talajművelési módszerek kidolgozása.

Mivel a növénynemesítés véleményem szerint stratégiai szakterület, ezért az érdekek képviselőjéhez a jelenlegi jogállás kevés.

Az egyesületnek rendkívül gyorsan át kell alakulnia, olyan jogállássá, amely a stratégiai célokat védi, és erősíti.

Úgy tudjuk, hogy Önnek volt szerepe az Agrofórum újság alapításában. Ez igaz?

Ez a feltételezés igaz. Ezt az újságot 1989-ben kezdtük el „formálni”, mert először csak egy kereskedelmi ügyek tájékoztatására készített újságnak tekintettük.

Az újságot abban az időben minden taggazdaságunknak, alapítóinknak megküldtük.

A tájékoztató újság sikeres fogadtatása buzdított fel bennünket, és elindult az újság szaklappá történő átalakítása.

Én akkor a KSZE Növénytermelési Rendszer elsősorban a fejlesztésekért felelős igazgatóhelyettese voltam.

Önmaga az újság gondolata, és az alapítás minden részletkérdése, részben az én feladatköröm volt. Tehát az impresszumban közölt évszám, és név nem fedti a valóságot.

Ezt az újságot többen alapítottuk, de elsőszámú alapítója a KSZE Növénytermelési Rendszer volt. Az alapítóként megnevezett személynek egy kevés köze volt az újság alapításához, de az lett volna etikus, ha más természetes személyek is megnevezésre kerülnek.

További 2-3 személy, név szerinti megnevezése indokolt lett volna, ha már a KSZE Növénytermelési Rendszer, mint alapító ebbe a pozícióba nem kerülhetett.

Az újság karrierjének megalapításában, és elindításában még nagy szerepe volt Soós Nagy Szabolcs kollegánknak, aki a kereskedelmi főosztályt vezette, és nekem Dr. Rózsás Attilának, akihez az egész ügy tartozott.

A jelenleg meghatározott alapító megnevezése, véleményem szerint alaptalan, és meggondolatlan. Ez az eset hasonlít olyanhoz, mint az önéletrajzírás. Ismerünk olyan személyeket, akik életkoruk alapján már dolgozhatnának az önéletrajzukon. Lehet, hogy sokan úgy halnak meg, hogy ez a mű nem készült el. Ennek fő oka az, hogy tisztában vannak azzal, hogy még élnek olyan emberek, akik egyes eseteket másképpen láttak, másképpen élték meg, mint az önéletrajz írója. Ezért óvatosak, és a saját álláspontjukat nem merik leírni.

Én úgy látom, hogy az Agrofórum megnevezett alapítóját, ez a rendkívül fontos kérdés nem zavarta. Megjegyzem, hogy Soós-Nagy Szabolcs, és Dr. Rózsás Attila 1991-ben már elhagyták a KSZE Növénytermelési Rendszert.

A megnevezett alapító arra nem gondolt, hogy ilyen esetekben is az emlékezet hosszú, és igaz.

Megjegyzem, hogy véleményemet a bennfentesek már évek óta ismerik. Akkor is azt mondtam, mint most amikor az un. alapító még élt.

Mit tart legnagyobb szakmai sikerének?

Legnagyobb szakmai sikeremet, akkor értem el, amikor a vállalatomnak egymilliárd forint nagyságú a magyar kormány által garantált hitelt tudtam elintézni.

Ez akkor is, és azóta is óriási fegyverténynek számít, és amikor a híradásokban megjelent, elég nagy visszhangja volt, különösen banki körökben.

Több bankár feltette a kérdést, ki az a Rózsás Attila?

Egyik legnagyobb élményem ehhez az üggyhöz kapcsolódik.

Ezt a kormány által garantált hitellel kapcsolatos döntést, a magyar parlament hozta.

Másnap kb. 8 bank jelentkezett, hogy a magyar parlament döntését szívesen finanszírozná.

Megkaptam azt a jogot is, hogy versenyeztethetem a bankokat.

Ez egyedi, és nagyon jó érzés volt, mert általában az adós szokott versenyezni valamelyik bank kegyeiért.

Ebben az esetben nálam pont fordítva történt.

Az aktív korszaka sikeres, színes, és hosszú volt.

Egy ilyen hosszú korszakot véleményem szerint, csak szilárd, megváltoztathatatlan alapvetésekre építve lehet eredményesen végigvinni?

Ezt Ön nagyon jól látja, mert esetemben így történt.

Az előző velem készült beszélgetésből kiderült, hogy én saját magamat, az előre mutatók csoportjába sorolom.

Egy előre mutató vezetőnek szilárd alapvetései vannak, amelyek az én esetemben a következők:

Önérték tudat, korszerűség, időzítés, és bátorság.

Az az én személyes tapasztalatom, hogy egy elsőszámú vezető esetében csak akkor beszélhetünk szuverén, és autonóm vezetőről, ha a felsorolt 4 fogalom megvalósítására képes, azaz képes a vezetés önálló gyakorlására. Ebben az esetben szuverén.

Ha mástól függetlenül jogosult döntéseket hozni, akkor szerintem autonóm.

Nem könnyű sikeres, és eredményes vezetőnek lenni, mert sok emberből ezek a tulajdonságok-amit én kiemeltem- hiányoznak.

Az a tapasztalatom, ha ezekből ha csak egy is hiányzik, már rezeg a léc.

Mezőgazdasági vállalkozások tulajdonosa.

Úgy tudom egyedüli tulajdonos minden vállalkozásában.

Ennek van jelentősége?

De mekkora.

Az én vállalataimban nem a taggyűlés, hanem a tulajdonos hozza a döntéseket.

A döntési folyamat az én esetemben gyors, és alkümentes.

Volt olyan korszakom, amikor éveken keresztül harcban álltam a tulajdonostársakkal. pld az Országos Vetőmag Termeltető és Értékesítő Vállalatnak 12 önálló társasága volt, amelyekben az Országos Vetőmag Termeltető Vállalat, többségi tulajdonos volt.

Ennek ellenére a tulajdonostársakkal mindig nehéz volt egységre jutni.

Ha ez a z állapot több éven keresztül fennáll, az ilyen helyzet elveszi az ember kedvét az együttműködéstől.

Szeretne szabadulni a többiektől.

Mi a véleménye az agrárium általános helyzetéről, és abban a magyar helyzetről.

Régóta látjuk, és tudjuk, hogy az agrárium egy ország nemzetgazdaságában rendkívül fontos ágazat még akkor is, ha a bruttó nemzeti terméken belüli súlya, csak 4-5 %.

Az Európai Unió 27 tagállamának együttes értékeiben kiemelkedik a szolgáltatás aránya, majd követi az ipar, és csak 2-4 %-ot képvisel a hagyományos mezőgazdaság.

A mezőgazdaság evolúciója természetes folyamat.

Szinte minden változik, és ez a folyamat a mi szakmánkban is érezhető, különösen a műszaki területen.

Agronómiai területen is tapasztalható változás, amely csak annak új, aki annak idején, amikor már a változás elindult, még nem élt, mert annyira fiatal.

Erre több példa van, de én csak egyet emelek ki.

A precíziós gazdálkodás úgy szeretne bevonulni az életünkbe, mint egy frenetikus újdonság.

Aki a 70-es évek végén, 80-as évek elején már praktizálhatott, az tudja, hogy a precíziós gazdálkodás nem újdonság.

Ennek az alapjait prof. Dr. Györffy Béla akadémikus rakta le Martonvásáron.

Számomra nagyon fájó, hogy az ő úttörő szerepét meg sem említik.

Az ügyre viszont bizonyos eszközök, és anyagok értékesítési stratégiáit építik ki. pld az új géptérképesítési rendszer.

Ez számomra nem szimpatikus megoldás.

Az Európai Unió rendszere, - amely elsősorban a környezetgazdálkodásra épül-, nem foglalkozik a hiányok csökkentésével pld szója.

Az EU területalapú támogatási rendszere viszont a magyar gazdák számára elfogadható.

Az elmúlt 2 év szárazsága által okozott termés, és jövedelme kiesés enyhítésére, a területalapú támogatás rendkívül jól jött a gazdáknak.

Még akkor is, ha a támogatás adóalap növelő tényező.

Én legnagyobb értéknek a kiszámíthatóságát tartom.

Annak tudatában szervezem, a munkámat, hogy 2027-ig ez a rendszer marad.

AZ EU agrárpolitikája kiszámítható.

Köszönöm a beszélgetést:

Dr. Szalai Attila

újságíró